

Významné životní jubileum prof. MUDr. Jiřího Widimského, DrSc.

Byl jsem velmi poctěn možností představit jednoho z nejvýznamnějších českých kardiologů všech dob, oblíbeného učitele, skvělého organizátora, moudrého rádce s neuvěřitelně širokým záběrem, zábavného společníka s velkým smyslem pro humor, člověka, jehož dlouholetého přátelství si nesmírně vážím, vskutku renesanční osobnost profesora Widimského. Je pro mne neuvěřitelné, že tento aktivitou překypující Plzeňák oslavuje jubileum, které je pro šedesátníka neuvěřitelné, pro sedmdesátníka varováním, pro osmdesátníka očekáváním, ale pro stoletého nostalgickou vzpomínkou na mládí. Nezbyvá než dát za pravdu Janu Werichovi, který v slavné Baladě z hadrů při definici středověku došel k závěru, že jako „střed věků“ se musí neustále posouvat, a že tedy čas je pojem relativní. Na rozdíl od Werichova středověku však víme, kdy to u Jirky seniora začalo. To jsem ho ještě neznal, a tak si ho jen obtížně představuji v dupačkách a s dudlíkem. Jsem však přesvědčen, že již tehdy si klacíkem maloval do písku schéma plicní cirkulace a přemýšlel o tom, kdy vzniká juvenilní hypertenze.

Sám jsem se s Jirkou Widimským potkal až mnohem později (letos je to 43 let); to již byl věhlasným kardiologem, britským diskutérem a obávaným examinatorem. Hned první náhodné setkání však vytvořilo základy naší dlouholeté spolupráce. Po pár úvodních slovech mně jemně naznačil, že experimenty jsou jistě důležité, ale musejí mít vždy nějaký význam pro klinickou praxi. Tento pohled pak významně ovlivnil mé další experimentování. Velmi rychle jsme s Jirkou našli společnou řeč a po dobu více než 20 let jsme se těšili z publikací o vlivu chronické hypoxie na kardiopulmonální systém, které vznikaly radostnou spoluprací klinických a teoretických kardiologů.

Nesmíme však zapomenout, že v době, kdy naše spolupráce začínala, měl Jirka za sebou již řadu významných úspěchů. Originální práce o systémové a plicní hypertenzi, publikované v prestižních odborných časopisech, si brzy našly své nezastupitelné místo ve světové kardiologické literatuře. Jeho publikační aktivita je vskutku obdivuhodná: je autorem úctyhodných 244 publikací, 59 vlastních monografií, a navíc 38 kapitol v monografiích zahraničních autorů. Jako jeden ze zakladatelů oboru plicní hypertenze se stal iniciátorem a hlavním organizátorem tradičních, velmi úspěšných mezinárodních symposií „Pulmonary Circulation“. Logickým důsledkem odborných zásluh a mezinárodního ohlasu bylo zvolení prof. Widimského viceprezidentem Evropské kardiologické společnosti (1980–1984), prezidentem European Society for Clinical Respiratory Physiology (1974–1976), korespondujícím členem British Society of Cardiology a čestným členem European Society of Hypertension. Jeho vědecké úspěchy byly oceněny řadou vyznamenání i na domácí půdě: stal se mj. držitelem zvláštní medaile českého ministra zdravotnictví za mimořádný přínos českému zdravotnictví v roce 2005, je nositelem Hlávkovy medaile za celoživotní dílo v roce 2007 a čestného diplomu Nadace Dagmar a Václava Havlových z roku 2012. Je čestným členem řady odborných společností, jako je Česká kardiologická společnost, Česká internistická společnost ČLS JEP, Česká společnost pro aterosklerózu a Česká angiologická společnost ČLS JEP, byl zvolen členem České lékařské akademie.

V Jirkově společnosti jsem se nikdy nenudil. Jeho encyklopedické znalosti se zdaleka netýkají jen kardiologie: poutavě vykládá o své oblíbené historii, hudbě a rodné Plzni. A to nehovořím o jeho četných žácích a spolupracovnících, o těch, jimž poradil a pomohl. Jen ti, kdo s ním pracovali, mohou ocenit věcnou tvůrčí a přitom přátelskou atmosféru všech setkání. S Jirkou mne kromě dlouholetého přátelství spojuje i smysl pro humor a podobný rodinný osud. Je nám dobře v přítomnosti našich velitelů a proti matriarchátu bychom nezvedli hlas. A tento jednoduchý oslí můstek mně umožňuje poklonit se Jirkově obdivuhodné ženě, která ho věrně provází časy radostnými i obtížnými; Jirku si bez starostlivé péče milované Dášy nedovedu představit. A má-li pravdu jeden z klasiků, že děti jsou naše nejlepší publikace, pak Jirkovi synové, Petr i Jiří jr., mají ten nejvyšší „impact factor“. Jirka nikdy nebyl epigonem, vždy hledal nové, často intelektuálně a odborně velmi obtížné cesty. To nutně vedlo i k návratům a novému hledání, ale taková je již cesta těch, pro něž se touha po poznání stala cílem života. Je to člověk vpravdě renesanční, ale přitom z masa a kostí.

Ať Ti to, Jirko, ještě dlouho vydrží.

Ad multos annos!

Bohuslav Ošťádal